

Crujff als commissaris

[Delen](#)

Johan Crujff was niet alleen een fenomenaal voetballer, trainer en social entrepreneur. Hij was ook een scherp commissaris.

Toen het erop aankwam speelde hij voor de rechter de andere leden van de RvC van AJAX van het veld.

Wat was ook al weer de kwestie. In het najaar van 2010 blunderde AJAX in wedstrijden tegen Willem II en Real Madrid. Dit tot grote ergernis van Crujff, woonachtig in Barcelona. In zijn analyse hing het verval van AJAX samen met het feit dat in bestuur en zelfs in de ledenraad geen enkele oud-voetballer meer zat. Ofwel het ontbrak aan mensen “die er verstand van hebben”. Vooral meende hij dat het strategisch noodzakelijk zou zijn om via een sterke jeugdopleiding weer aan de Europese top te komen. Crujff: “het gaat niet alleen om het eerste elftal. Als je niet sterk bent, moet je slim zijn”. Via de Telegraaf wist Crujff de supporters maar ook veel oud-spelers te mobiliseren in zijn strijd: de Fluwelen Revolutie was begonnen. Hij voegde de daad bij het woord en stelde samen met andere oud-Ajacieden een plan van aanpak op: “op weg naar succes”. Directie, bestuur en RvC botsten met de persoon Crujff en weigerden het advies op te volgen. Maar de supporters steunden hem en hingen spandoeken op: “RvC oprotten”.

De echt unieke boardroom dynamics vonden plaats in het najaar van 2011. Inmiddels zat Crujff in de RvC, die vervolgens “een handigheidje uithaalde” door zonder correcte oproeping van Crujff Louis van Gaal te benoemen tot statutair bestuurder. Daarmee meenden ze Johan buiten spel te hebben gezet. Maar dan hadden ze de topsporter onderschat. Crujff stelde dat hij ten onrechte buiten de besluitvorming gehouden werd (in zijn woorden:

achterbaks en onbeschoft). Ook constateerde hij een inhoudelijk foute keuze voor van Gaal, omdat deze niet in het geaccepteerde strategisch plan paste. Hij liet de zaak voor de voorzieningenrechter komen en in tweede instantie voor het gerechtshof. Die oordeelde dat sprake was van “een ernstig gebrek in de oproepingsprocedure”. En vervolgens dat “besluitvorming de vrucht van onderling overleg behoort te zijn”. De benoeming was van de baan.

Zonder grote juridische kennis of kennis van RvC's voelde Cruijff intuïtief precies aan waar het in good governance om gaat. Hij formuleert een aantal principes die voor elke RvC van belang zijn:

- In het leven is het belangrijkste informatie. Deskundigheid is niet zo belangrijk.
- De RvC is een soort rugdekkingsinstituut dat de directie geen achterlijke dingen doet
- De RvC moet serieus gesprekken voeren met kandidaat directeuren en de benoeming zeer grondig voorbereiden; “altijd door blijven halen”
- Je moet (in een RvC) hoe dan ook doorgaan met vragen als je geen bevredigend antwoord krijgt
- Je moet in de RvC blijven als je wat te vertellen wilt hebben
- Het allerbelangrijkste is dat AJAX een voetbalclub is.

Toeval of niet: vanaf 2011 is AJAX 4 jaar achter elkaar landskampioen in de Champions League. Nu nog de Europese ambitie. “Je gaat het pas zien als je het door hebt”.

Jan Stolker, programmadirecteur Erasmus Universiteit en commissaris